

Közigazgatási hatósági döntés felülvizsgálata kérelemre induló jogorvoslati eljárásban

Alkalmazott jogszabályok:

- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.)
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.)
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. CXXX. törvény (Pp.)
- a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.)

Közigazgatási hatósági döntés felülvizsgálata kérelemre induló jogorvoslati eljárásban

Az ügyfél, vagy az akire a döntés rendelkezést tartalmaz, az elsőfokú döntés ellen akkor fellebbezhet, ha azt törvény kifejezetten megengedi. **(Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény - a továbbiakban: Ákr. - 116. § (1) bekezdés) Az Ákr. 116. § (2) bekezdés a) pontja szerint fellebbezésnek van helye, ha a határozatot - a képviselő-testület kivételével - helyi önkormányzat szerve hozta.**

A kormányhivatal jogosult a fellebbezés elbírálására, ha az elsőfokú hatóság a helyi önkormányzat államigazgatási hatáskörben eljáró jegyzője, főjegyzője. (A fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 44. § (1) bekezdése) A (2) bekezdés szerint a helyi önkormányzat jegyzője, főjegyzője államigazgatási hatáskörébe tartozó döntése tekintetében az (1) bekezdéstől eltérően törvény vagy kormányrendelet más hatóságot jelölhet ki a fellebbezés elbírálására.

A kormányhivatal illetékességi területe: Vas vármegye

A kormányhivatalnak eljárása során eljárási jogszabályként az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az eljárások illetékére vonatkozó szabályokat **az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény - a továbbiakban: Itv. -** tartalmazza.

Az eljárás menete:

Fellebbezés

- A **fellebbezést** a sérelmezett döntést (határozatot, végzést) hozó első fokú hatóságnál kell benyújtani. Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott. A fellebbezést a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül az azt meghozó hatóságnál lehet előterjeszteni. A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról lemondhat. A fellebbezési jogról történő lemondás nem vonható vissza, arra egyebekben a kérelemre vonatkozó szabályok az irányadók. (Ákr. 118. §)
- A fellebbezést **írásban** vagy **szóban** lehet előterjeszteni. Írásban történik a kérelem benyújtása, ha azt postai úton, írásbelinek minősülő elektronikus úton, személyesen átadott irat útján nyújtja be az ügyfél. A személyesen előterjesztett fellebbezésről a hatóságnak jegyzőkönyvet kell készíteni, ha

azt nyomban nem teljesítik. Jegyzőkönyv hiányában egyszerűsített jegyzőkönyvet kell készíteni. (Ákr. 26. § (1) bekezdése, 35. § (2) bekezdése és 78. § (1) bekezdése)

- **Az eljárás nyelve a magyar.** Az a nemzetiségi szervezet nevében eljáró személy, valamint az a természetes személy, aki a nemzetiségek jogairól szóló törvény hatálya alá tartozik, a hatóságnál használhatja a nemzetiségi nyelvét. A nemzetiségi nyelven benyújtott fellebbezési kérelem tárgyában hozott magyar nyelvű döntést a hatóság az ügyfél kérésére a kérelemben használt nyelvre lefordítja. (Ákr. 20. § (1), (3) bekezdései)

- A magyar nyelvet nem ismerő ügyfél - a fordítási és tolmácsolási költség előlegezése és viselése mellett - kérheti, hogy a hatóság bírálja el az anyanyelvén vagy valamely közvetítő nyelven megfogalmazott kérelmét. magyar nyelvet nem ismerő ügyfél. (Ákr. 21. § (2) bekezdése)
- **A fellebbezésnek tartalmaznia kell** - ha jogszabály további követelményt nem állapít meg - az ügyfél és képviselője azonosításához szükséges adatokat és elérhetőségét. A fellebbezést indokolni kell. (Ákr. 36. § (1) bekezdése, 118. § (2) bekezdése)
- Az Itv. 2. melléklet szerinti eljárások kivételével a közigazgatási hatósági jogorvoslati eljárásért, így **a fellebbezési eljárásért is közigazgatási hatósági eljárási illetéket kell fizetni.** (Itv. 28. § (1) bekezdése)
- Az első fokú határozat ellen benyújtott fellebbezés **illetékköteles.** Az első fokú közigazgatási határozat elleni fellebbezés illetéke – ha e törvény másként nem rendelkezik, és a fellebbezés tárgyának értéke pénzben megállapítható – a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 5000 forint, legfeljebb 500 000 forint. Ha a fellebbezés tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 5000 forint. A gazdálkodó szervezet – ide nem értve az egyéni vállalkozót – által az adóhatóságnál, illetve a vámhatóságnál kezdeményezett fizetési könnyítésre, adómérséklésre irányuló fellebbezés illetéke a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10 000 forintja után 400 forint, de legalább 15 000 forint, legfeljebb 500 000 forint, ha a fellebbezés tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 15 000 forint. (Itv. 29. § (2) bekezdése)
- Az illetéket az eljárás megindításakor - a technikai feltételek megléte esetén - elektronikus fizetési és elszámolási rendszeren keresztül vagy az eljárást kezdeményező iraton illetékbélyeggel vagy átutalással, az átutalás közleményrovatában az ügyfél neve, lakcíme vagy székhelye, valamint az eljáró hatóság felhívása esetén az ügyszám feltüntetésével, illetve az eljárás kezdeményezését megelőzően vagy az eljáró hatóság felhívására kell megfizetni fő szabály szerint. (Itv. 73. § (1) bekezdése) Az első fokú végzés ellen benyújtott fellebbezés után - ha az Itv. másként nem rendelkezik - 3.000 forint illetéket kell fizetni. (Itv. 29. § (4) bekezdése)
- Ha az ügyfél a fellebbezést az illeték megfizetése nélkül nyújtja be, az eljáró hatóság 8 napon belül felhívja az ügyfelet a fellebbezéshez kapcsolódó ügyszám és a fizetendő illeték összegének megjelölésével az illeték megfizetésére. Ezzel egyidejűleg figyelmezteti arra, hogy amennyiben az illeték megfizetését elmulasztja és a hatóság az eljárást az illetékfizetési kötelezettség elmulasztására tekintettel végzéssel nem szüntette meg, az ügyfélnek az Itv. szerinti mulasztási bírságot is meg kell fizetnie. Az ügyfél a felhívásban megjelölt illetéket az ügyszámra hivatkozással a felhívás kézhezvételétől számított 8 napon belül átutalással, illetve - ha a megfizetni elmulasztott illeték lerovásának illetékbélyegben is lehetőség lett volna, választása szerint zárt borítékban feladott válaszbeadványon illetékbélyegben történő lerovással fizeti meg. (Itv. 73/A. §)
- Amennyiben az ügyfél a felhívás ellenére sem tesz eleget a fizetési kötelezettségének, és költségmentességben sem részesül, az eljáró hatóság végzéssel a fellebbezési eljárást megszünteti. (Ákr. 47. § (1) bekezdés d) pontja) E végzés ellen önálló jogorvoslatnak van helye. (Ákr. 112. § (2) bekezdés d) pontja)
- **A fellebbezési határidő** a határozat, végzés közlésétől számított 15 nap. (Ákr. 118. § (3) bekezdése)

- **A határidőbe nem számít bele** a sérelmezett döntés közlésének, kézbesítésének napja. Ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen az eljáró hatóságnál a munka szünetel, a határidő a következő munkanapon jár le. A postán küldött fellebbezés előterjesztési ideje a postára adás napja. Az elektronikus irat előterjesztésének időpontja az irat elküldésének napja. A fellebbezési határidőt kétség esetén megtartottnak tekinti az eljáró hatóság. (Ákr. 52. § (1), (4), (5) és (6) bekezdései)
- A fellebbezési határidő önhibán kívüli (pl. betegség, külföldön való tartózkodás) elmulasztása esetén **igazolási kérelem** nyújtható be, melyet a fellebbezést elbíráló hatóság bírál el. (Ákr. 53. § (1) és (2) bekezdései)
- Az igazolási kérelmet a mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követően, de legkésőbb az elmulasztott határnaptól vagy a határidő utolsó napjától számított, az igazolni kívánt eljárási cselekményre előírt határidővel megegyező időtartamon, de legfeljebb negyvenöt napon belül lehet előterjeszteni. (Ákr. 53. § (3) bekezdése)
- Az igazolási kérelemmel együtt a fellebbezést is be kell nyújtani. (Ákr. 53. § (4) bekezdése)
- Amennyiben a másodfokú hatóság a fellebbezési határidő elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet elutasítja, e végzés ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak, az csak a fellebbezést elbíráló döntés elleni jogorvoslatban támadható meg. (Ákr. 112. § (1) bekezdése, 112. § (2) bekezdés g) pontja és a 116. § (4) bekezdés c) pontja)
- A fellebbezést - az ügy összes iratával - a fellebbezési határidő leteltétől számított 8 napon belül **az első fokú hatóság köteles felterjeszteni** a kormányhivatalhoz, kivéve, ha a megtámadott döntését visszavonja, illetőleg a fellebbezésnek megfelelően módosítja, kijavítja, kiegészíti. (Ákr. 119. § (3) bekezdése)
- Ha az ügyfél nem személyesen jár el, a kormányhivatal az eljáró személy **képviselési jogosultságát** megvizsgálja. (Ákr. 13. § (1)-(2) bekezdései)
- A hatóság visszautasítja a képviselő eljárását, ha az nyilvánvalóan nem alkalmas az ügyben a képviselő ellátására, vagy ha képviselési jogosultságát az erre irányuló hiánypótlási felhívás ellenére sem igazolja. A képviselő visszautasítása esetén a hatóság felhívja az ügyfelet, hogy járjon el személyesen, vagy gondoskodjék a képviselő ellátására alkalmas képviselőről. E végzés ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak, az csak a fellebbezést elbíráló döntés elleni jogorvoslatban támadható meg. (Ákr. 13. § (4), 112. § (1)-(2) bekezdései)
- A kormányhivatal az eljárást megszünteti, ha az ügyfél a fellebbezésére indult eljárásban a képviselő visszautasítása esetén a hatóság felhívása ellenére nem gondoskodik a képviselő-ellátásra alkalmas személy meghatalmazásáról vagy nem jár el személyesen. E végzés ellen önálló jogorvoslatnak van helye. (Ákr. 17. § (1) bekezdés a) pontja, 46. § (1) bekezdés a) pontja, 112. § (2) bekezdés d) pontja)
- A kormányhivatal eljárása - **az ügyintézési határidő** - a fellebbezésnek és az ügy összes iratának a kormányhivatalhoz történő felterjesztésének napján kezdődik. (Ákr. 119. § (3) bekezdése)

- Amennyiben a fellebbezést közvetlenül a kormányhivatalhoz nyújtják be, úgy a kormányhivatal haladéktalanul, de legkésőbb 8 napon belül megküldi a fellebbezést az első fokú hatóságnak. (Ákr. 118. § (3) bekezdése)
-
- **A fellebbezést** a másodfokú hatóság - teljes eljárásban - **60 napon belül bírálja el.** (Ákr. 41. § (2) és 50. § (2) bekezdés c) pontja)
- Az ügyintézési határidőbe nem számít be:
 - az eljárás felfüggesztésének, szünetelésének időtartama,
 - az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama. (Ákr. 50. § (5) bekezdése)
- A határidőn túl benyújtott fellebbezést - elfogadott igazolási kérelem hiányában - továbbá a fellebbezésre nem jogosulttól származó fellebbezést, az olyan fellebbezést, amelyet nem indokoltak, vagy amelyben olyan új tényre hivatkoztak, amelyről az ügyfélnek az elsőfokú döntés meghozatala előtt tudomása volt, valamint az önálló fellebbezéssel meg nem támadható végzés ellen irányuló fellebbezést az első fokú hatóság **végzéssel visszautasítja.** E végzés ellen önálló jogorvoslatnak van helye. (Ákr. 46. § (1) bekezdése, 112. § (2) bekezdés c) pontja)
- Amennyiben az ügyfél a fellebbezéssel együtt nyújt be kérelmet a fellebbezési eljárásban való költségmentesség iránt, erről a kérelemről az eljáró hatóság dönt. (Ákr. 130. §)
- A fellebbezést a másodfokú hatóság bírálja el, amely a fellebbezéssel megtámadott döntést és az azt megelőző eljárást megvizsgálja. A másodfokú hatóság eljárása során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. (Ákr. 119. § (4) bekezdés)
- A kormányhivatal **az eljárást végzéssel megszünteti, ha:**
 - a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására,
 - a kérelmező ügyfél a hatóság felhívására nem nyilatkozik, és ennek hiányában a kérelem nem bírálható el, és az eljárást hivatalból nem folytatja,
 - az eljárás okafogyottá vált,
 - az ügyfél nem tesz eleget eljárási költség előlegezési kötelezettségének,
 - a hatóság megállapítja, hogy az ügyben más hatóság már eljár, vagy más hatóság kijelölésére került sor, vagy
 - az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ (a továbbiakban: előkérdés), amely bíróság vagy más szerv hatáskörébe tartozik, és az ügyfél a hatóságnak az eljárás megindítására vonatkozó felhívásának nem tesz eleget. (Ákr. 47. § (1) bekezdés a)-d), f)-g) pontjai)
 - Ha valamennyi fellebbező visszavonta a fellebbezését, a másodfokú hatóság a fellebbezési eljárást megszünteti. (Ákr. 119. § (7) bekezdése)
- A fellebbezés elbírálásáról hozott határozattal, végzéssel a kormányhivatal a fellebbezett határozatot, végzést **helybenhagyja, a fellebbezésben hivatkozott érdeksérelem miatt, vagy jogszabálysértés esetén azt megváltoztatja vagy megsemmisíti.** (Ákr. 119. § (5) bekezdése)

- Ha a döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy ha egyébként szükséges, a másodfokú hatóság tisztázza a tényállást és meghozza a döntést. (Ákr. 119. § (6) bekezdése)
- Ha a kormányhivatal megállapítja, hogy az ügyben további ügyfél bevonására is szükség van, akkor **az első fokú döntést, mint semmis döntést végzésben megsemmisíti, és az első fokú hatóságot új eljárásra utasítja.** (Ákr. 123. § (1) bekezdés g) pontja)
- A fellebbezési eljárás során hozott határozatot, végzést a fellebbezővel, és mindazokkal **közölni kell**, akikkel az első fokú döntést közölték. A kormányhivatal intézkedik a másodfokú döntés közlése iránt. (Ákr. 85. § (1)-(2) bekezdései)
- A fellebbezési eljárásban megfizetett **eljárási illetéket** az ügyfélnek teljes mértékben **vissza kell téríteni**, ha a döntés vagy intézkedés az ügyfél hátrányára részben, vagy egészben jogszabálysértő volt. A visszatérítésre hivatalból, a fellebbezési eljárás során meghozott döntésben intézkedik a kormányhivatal. (Itv. 32. § (1)-(2) bekezdése)
- Ha a kormányhivatal a rá irányadó ügyintézési határidőt túllépi, az eljárás lefolytatásáért fizetendő illetéknek vagy az illetékekről szóló törvény szerinti közigazgatási hatósági eljárásokért, vagy igazgatási jellegű szolgáltatások igénybevételért fizetett igazgatási szolgáltatási díjnak (a továbbiakban: díj) megfelelő összeget, ennek hiányában tízezer forintot megfizet a kérelmező ügyfélnek, aki mentesül az eljárási költségek megfizetése alól is. (Ákr. 51. § (1) bekezdés b) pontja)

Közigazgatási per

- Az ügyfél - az önálló jogorvoslattal nem támadható végzések kivételével - **a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.** Fellebbezéssel támadható döntés esetén közigazgatási per akkor indítható, ha az arra jogosultak valamelyike fellebbezett és a fellebbezést elbírálták. (Ákr. 114. § (1) bekezdés)
- A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem (keresetlevél) jogszabálysértésre hivatkozással a vitatott közigazgatási cselekmény (döntés) közlésétől számított **30 napon belül, az első fokon eljáró hatósághoz** nyújtható be. (A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 39. § (1) bekezdése)
- A jogi képviselővel eljáró fél és a gazdálkodó szervezet elektronikus úton köteles benyújtani a keresetlevelet a Kp. 39. § (1) bekezdésében, valamint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 9. §-ában és 19. §-ában foglaltak szerint az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél E-Papír szolgáltatás útján, cégkapus beküldéssel ((<https://epapir.gov.hu> oldalon „Jogorvoslat” témacsoport, „Közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél benyújtása” ügytípus, címzett: Vas Vármegyei Kormányhivatal).”
 - Ha a keresetindításra jogosult a keresetlevél benyújtására megállapított határidőt elmulasztotta, **igazolással élhet.** Az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól, illetve a tudomásra jutástól számított 15 napon belül lehet előterjeszteni. A mulasztástól számított három hónap eltelté után igazolási kérelemmel nem lehet élni. Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás véltenségét valószínűvé teszik. Az igazolási kérelemmel egyidejűleg - melyet az illetékes bíróság bírál el - a keresetlevelet is be kell nyújtani. (Kp. 36. § (1) bekezdése, a Pp. 151.§-a)

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, az **ügyfél** azonban a **keresetlevélben azonnali jogvédelem keretében kérheti a halasztó hatály elrendelését**. Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell. (Kp. 50. §-a)

- A bíróság tanácsa az azonnali jogvédelem iránti kérelemről a bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt. Hiánypótlásnak nincs helye. (Kp. 51. § (1) bekezdése)
- Az első fokon eljáró közigazgatási szerv a keresetlevelet a benyújtástól számított tizenöt napon belül az ügy irataival együtt felterjeszti a másodfokon eljáró közigazgatási szervhez, amely azokat a benyújtástól számított harminc napon belül továbbítja a bírósághoz. Ha a keresetlevél azonnali jogvédelem iránti kérelmet is tartalmaz, a keresetlevelet - a benyújtástól számított három napon belüli felterjesztést követően - nyolc napon belül kell az ügy irataival együtt a bírósághoz továbbítani. (Kp. 40. § (1)-(2) bekezdései)
- Az első fokon eljáró közigazgatási szerv az ismert érdekeltet a keresetlevél benyújtásáról annak megküldésével haladéktalanul értesíti. Ha a megelőző eljárás hatásterület megállapítása mellett folyt, a közigazgatási szerv a keresetlevél benyújtásáról honlapján -ennek hiányában a helyben szokásos módon - való közzétételével értesíti azt az érdekeltet, aki a megelőző eljárásban nem vett részt. (Kp. 40. § (8) bekezdése)
- A bíróság a közigazgatási cselekményt - az ügy érdemi elbírálására lényegesen ki nem ható eljárási szabályszegés kivételével - jogsértés megállapítása és az egyéb feltételek fennállása esetén megváltoztatja, megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, és ha szükséges, a hatóságot új eljárás lefolytatására utasítja. Jogsértés hiányában a bíróság a keresetet elutasítja. (Kp. 88-90. §-ai)